

KOMMUNEPLANENS HANDLINGSDEL

Innleiing

Plan og bygningslova § 11-2. 3. ledd: «Kommunedelplaner for temaer eller virksomhetsområder skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp de fire påfølgende år eller mer. Handlingsdelen skal revideres årlig».

Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel som viser korleis kommuneplanen skal følgjast opp dei neste fire åra eller meir. Handlingsdelen bygger på kommuneplanens samfunnsdel med same mål, satsingsområde og tiltak. I handlingsdelen kjem ein oversikt over status for dei ulike tiltaka, samt prioritering mellom tiltaka og ressursbehov.

Det er ei stor utfordring å oppfylle ambisjonane i kommuneplanens samfunnsdel og i kommuneplanens handlingsdel. I mange tilfelle vil det vera behov for ekstra ressursar for å kunne gjennomføre tiltaka. Ressursar må då tilførast gjennom eigne midlar frå budsjettet og/eller med ekstern finansiering.

Handlingsdelen skal reviderast årleg. I rulleringa skal kommunen innhenta synspunkt frå statlege og regionale organ og andre som har ansvar for gjennomføring av tiltaka i handlingsdelen. Økonomiplanen kan inngå i kommuneplanens handlingsdel.

Vurdering av tiltak i handlingsdelen

Ansvar

Einingane ved einingsleiarane har ansvar for gjennomføring av tiltaka. Ansvaret kan og vera lagt direkte til rådmannen eller politisk ved ordførar. Rapportering skjer via årsrapporten.

Prioritering

Handlingsdelen prioriterer tiltak etter følgande modell:

A. Tiltak som skal gjennomførast i løpet av dei neste fire år. Dette er tiltak som er skal gjennomførast som følgje av avtaler, tidligare vedtak og tiltak ein meiner er naudsynt å setja i verk for å nå målsetningane i kommuneplanen.

B. Tiltak som skal startast opp i løpet av neste økonomiplanperiode 2016-2020. Dette er tiltak som vi ynskjer å gjennomføra for å oppfylle eigen visjon og målsetningar.

C. Tiltak som skal startast opp i løpet av planperioden for kommuneplanens samfunnsdel 2013-2023.

Ei god samankobling mellom handlingsdelen og årsbudsjett/økonomiplan er når alle A-prioriterte tiltak i handlingsprogrammet som krev ekstra ressursar frå kommunen er med i årsbudsjettet og økonomiplanen. B-tiltak er tiltak ein tek sikte på å få inn i økonomiplanen i løpet av neste økonomiplanperiode. Dersom det i økonomiplanperioden ikkje vil være ressursar til å gjennomføra A-prioriterte tiltak, bør ein flytta desse frå A og til B-prioritering i kommuneplanens handlingsdel.

Ressursar

I en del tilfelle kan tiltak i handlingsprogrammet gjennomførast utan tilførsel av ekstra ressursar frå kommunens budsjett. Desse tiltaka kjem ikkje til syne i handsaming i årsbudsjett/økonomiplan. Tiltak som ikkje treng ekstra ressursar frå budsjettet kan likevel påverka handlingsrommet kommunen har ved at ein bind opp personellmessige og organisasjonsmessige ressursar.

Arbeidsplassar

Hovudmål:

Utvikla gründerånd og eit allsidig næringsliv i kommunen med fokus på kompetansesarbeidsplasser

Delmål 1: Utvikla det kommunale tilbodet med spesielt fokus på næringslivet sine behov og ynskjer:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Gjennomføra brukarundersøkingar og mest mogleg brukartilpassa opningstider for barnehagane og SFO.	A	Barnehagane		
Enkle førespurnader frå næringslivet skal få svar innan maks 2 dagar.	A	Plan og Drift		Interne
Rask sakshandsaming på saker som gjeld næringslivet etter lovverket som kommunen forvaltar. Tilbakemelding/vedtak innan 15 dagar.	B	Plan og Drift		Interne
Kommunen stiller ressursar til rådvelde for anna bistand retta mot næringslivet som t.d. oppfølging av Hægebostad Næringsforum, og held minst eit temamøte for næringslivet kvart år.	A	Plan og Drift		Utgifter til bevertning o.a Kr.
Fremma fleirkulturell rekruttering og leggja til rette for betra inkludering i arbeidslivet	B	Rådmannen		

Delmål 2: Eigen strategi for kvinnelege etablerarar/gründerar:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Etablere ein «mentorbase» med minst 6 personar frå næringslivet som kan hjelpe både etablerarar og nyetablerte bedriftseigarar i dei ulike fasane. Mentorbasen skal bestå av både kvinner og menn.	A	Plan og Drift/Hægebostad næringsforum	Har ikkje kome i gang	Interne. 20 t a kr. 1000,- Totalt 20 000,-
Årleg gründerkonkurranse. Beste ide blir premiert. Kvart tredje år eigen pris til beste kvinnelege etablerar i kommunen.	B	Plan og Drift/Hægebostad næringsforum		Beløp til premie kr. 10 000,- 2015
Kommunen stiller ein fast kontor plass til disposisjon for etablerarar med nødvendig infrastruktur.	A	Plan og Drift/Hægebostad næringsforum	Ferdig etablert med 3 plassar	Kostnad pr plass pr år kr. 30 000,- frå 2014, evt dekkja av utviklingsfond
Utvikla eit samarbeid mellom skule og næringslivet for å stimulera til utdanning og tilby attraktive lærlingplassar.	C	PLD/Hægebostad Næringsforum/Skulane/Byremo vg		

Delmål 3: Arbeida med ulike infrastrukturtiltak som vil styrka næringslivet og etableringar:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Mobildekning og breiband (fiber) til alle bedrifter i kommunen.	C	Rådmann/ordførar		
Kommunen tek ei aktiv rolle for å betra kommunikasjonane i kommunen, både veg og togstopp. Ein bestemt person i kommune får dette som ein del av sine arbeidsoppgåver.	A	Plan og Drift		Interne
Utarbeida skiltplan for heile kommunen i samarbeid med næringslivet.	B	Plan og Drift		
Aktiv marknadsføring av kommunen, tilboda og næringsareala gjennom ein eigen marknadsføringsplan.	A	Plan og Drift		Interne. Eksterne ca kr. 100 000,- i 2014. Dekkast av utviklingsfondet

Delmål 4: Ulike prosjekt i samarbeid med primærnæringane for styrke/ oppretthalde desse:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
I samarbeid med fagлага bistå i etablering av ulike prosjekt innan jord og skog for å styrka desse næringane. Mål om minst eit prosjekt gåande i planperioden.	B	Plan og Drift		
Stimulera naturbasert næringsutvikling og til rydding av kulturlandskap og ferdselsveggar/turstiar med nødvendig skilting, parkeringsplassar m.v. etter avtalar med grunneigarane.	B	Plan og Drift		
Forbetra fiskekvaliteten i Lygne og Lygna gjennom ulike tiltak som oppfisking og andre tiltak	A	Plan og Drift		

Omdømme

Hovudmål:

Hægebostad kommune skal bidra til at kommunen sitt omdømme vert utvikla positivt - både som tenesteytar med høg kvalitet og som attraktiv bukommune.

Hovudtiltak: Laga kommunikasjonsstrategi

Delmål og tiltak for kommunen som tenesteytar og arbeidsgjevar

Delmål 1: Positiv utvikling av kvaliteten på kommunen sine tenestar:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Jobba for å få fleire større stillingar	A	Rådmannen		
Gjennomføra kurs og kompetanseutvikling for ansatte for å nå kommunen sine målsetjingar	A	Rådmannen		
Jobba for å redusera sjukefråvær	A	Rådmannen, einingsleiarar	Kontinuerlig	
Aktiv bruk av rettleiar frå Likestillings- og diskrimineringsombudet om likeverdige tenester i praksis.	A	Rådmannen, einingsleiarar		

Delmål 2: Gjera ansatte til gode ambassadørar for eigen arbeidsplass:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Merkevarebygging av Hægebostad kommune (mellom anna tiltak frå Kommunikasjonsstrategien)	A	Plan og Drift		
Sosiale arrangement <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ha 2 sosiale arrangement for heile kommunen i løpet av året (inkl. personalfesten) ✓ Eit arrangement for kvar eining per år 	A	Rådmannen/ einingsleiarane	Igangsatt	
Bevisstgjera og myndiggjera ansatte: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Gjennom medarbeidarsamtalar ✓ Gjennom å utarbeida interne arbeidsmiljøreglar lokalt på eininga og gå i gjennom desse på personalmøter mv. 	A	Rådmannen/ einingsleiarane		
Fremma god helse og trivsel på arbeidsplasse	A	Rådmannen, einingsleiarar		

Delmål 3: Hægebostad kommune skal bli meir synlege i media:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressurs behov
Hægebostad kommune skal ha mediaoppslag kvar månad gjennom å aktivt produsera pressemeldingar	A	Rådmannen	Igangsett for skulene, barnehagen jobbar med dette	

Delmål og tiltak for kommunen som bukommune

Delmål 1: Gjere innbyggjarane til gode ambassadørar:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Setta av ressursar for å få fram gode historier – både om innbyggjarar og kommunen sine tilbod	A	Rådmannen		
Ta fatt i konkrete problem og vera løysingsorienterte	A	Rådmannen		
Legga til rette for tovegskommunikasjon med innbyggjarane	A	Rådmannen		
Utarbeida strategi for bruk av sosiale media (del av Kommunikasjonstrategien)	A	Rådmannen		
Laga eiga heimeside/app for Lygnanytt – i tillegg til papirutgåva	B	Rådmannen		
Utarbeida strategi for å gjere born og unge stolte av kommunen si historie og glade i kommunen som oppvekstkommune	A	Rådmannen		
Bruka potensialet i fleirkulturelt mangfald blant innbyggjarane.	B	Rådmannen		

Delmål 2: Tilrettelegga for at lag og foreiningar skal kunne utvikla seg:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Gjera alle lag og foreiningar tilgjengelege på heimesida gjennom ein oversikt over aktive lag, linkar, facebookgrupper osv. Elles nytte Lygnanytt, facebook og heimesida til å informera om lagas møter og arbeid	A	Rådmannen		
Gratis bruk av idrettsanlegg, skuler og symjehallar for alle lag og foreiningar	B	Plan og Drift		
Samarbeida med lag og foreiningar om å legga til rette for lågterskel friluftaktivitetar	B	Plan- og Drift		

Delmål 3: Synleggjera Hægebostad som god bukommune:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Del av Kommunikasjonsstrategien	A	Plan og Drift		
Arbeida for å utvikla eit betre kulturtilbod i kommunen	A	Plan og Drift		
Realisera «Prosjekt Tursti langs Lygne» i samarbeid med Vest-Agder fylkeskommune	B	Plan og Drift		
Tilby sommarjobbar til jenter (18-25 år) under utdanning i samarbeid med næringslivet for å styrke tilhøyrigheten til heimstaden.	B	Plan og Drift/ Hægebostad Næringsforum		
Styrka det lokale tilhøyre for utflyttarar ved å aktivt bruka sosiale media til informasjon om tilbod/tenester og bilete/forteljingar frå bygda.	A	Rådmannen		

Likestilling

Hovudmål:

Utvikla ferdigheiter, kunnskap og haldningar som på sikt kan føra til like og auka moglegheiter for begge kjønn innanfor utdanning, arbeid, politikk og fritidsaktiviteter

Delmål 1: Gutar og jenter i vår barnehage skal oppleva at dei har like moglegheiter til aktivitet, leik og læring utan begrensingar av tradisjonelle forventningar til kjønnsroller:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Styrka kompetansen til personalet i barnehagane (kurs via Likestillingscenteret)	A	Barnehagane	Igangsatt	Internt+prosjektmidlar
Frikjøp av tid for å jobba med likestilling internt i barnehagane, blant anna gjennom refleksjon, kartlegging og praksisforteljingar.	A	Barnehagane		
Involvera borna gjennom samtalar og refleksjon	A	Barnehagane		
Involvera foreldra gjennom foreldremøter, praksisforteljingar og likestilling i planane	A	Barnehagane		
Bevisst fokus på korleis ein møter borna	A	Barnehagane		

Delmål 2: Auka andel menn ansatt i kommunens barnehagar og skuler. Kjønnssamansetninga skal vera lik landsgjennomsnittet:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Betala deler av utdanninga mot ei bindetid	B	Rådmannen		
Fokus både på karriererettleiing på borne-/ungdomstrinnet og omskolering av vaksne	A	Skulene, rådmannen		
Fokus både på karriererettleiing på borne-/ungdomstrinnet og omskolering av vaksne	A	Skulene, rådmannen		
Bestefedre til hospitering i barnehage	B	Barnehagane, FAU		Tid til organisering
Gje gutar tilbod om praksisplass	A	Barnehagane, skulene, rådmannen		
Ved utlysing av stillingar skal det leggest vekt på at tekst og biletbuk og skal appellera til menn.	A	Rådmannen		
Bruka føresegn om kvotering av menn i «Forskrift om særbehandling av menn» (1998)	A	Rådmannen		

Delmål 3: Likestilt foreldreengasjement i barnehage og skule: Mor og far skal ha moglegheit til å delta på lik line i kvardagslivet til barnet.				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Invitera begge foreldra til foreldresamtaler, skriva på invitasjonen at fedre blir oppfordra til å delta.	A	Barnehagane og skulene, FAU	Igangsatt	Ingen
Foreldremøte blir lagt til dagar utan store hendingar	A	Barnehagane og skulene, FAU	Igangsatt	Ingen
Ta kontakt med far når borna er sjuke	B	Barnehagane og skulene, FAU	Må få ut info til personale og foreldre	Ingen
Ein av kvart kjønn i råd og utval, begge blir invitert til alle møtene	A	Barnehagane og skulene, FAU	Igangsatt	

Delmål 4: Språk som nøkkel til betre likestilling. Fremma leseferdigheiter, spesielt blant gutar ved å utvikla gode lesestrategiar og stimulera til auka bruk av litteratur i ulike samanhengar				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Fokus på språkstimulering i barnehage	B	Barnehagane		Midler til innkjøp av litteratur/virkemidler
Auka fokus på å arbeida med gode lesestrategiar	B	Skulene	Fokus er allereie svært høgt, men satsing på eigen leseopplæringsplan, leseprosjekt, skulebibliotek og lyttevenner.	Kompetanseheving av personale 10.000 pr år pr skule
Lesestimuleringstiltak på mange og ulike arenaer	A	Barnehagane, skulene	Leseopplæringsplan, leseprosjekt, skulebibliotek, lesevake, lesedag, forfatterbesøk og lytte-venner	Auka overføring til skulebiblioteka/skule/bh
Sikra breidde og variasjon i litteraturutvalget og at litteraturen som blir presentert med både gutar og jenter i hovudrolla	A	Barnehagane, skulene	Skulane er på veg.	Auka overføring til skulebiblioteka/skule/bh
Stimulere gutar og fedre som litteraturbrukarar og formidlarar	B	Barnehagane, skulene, FAU	Ønske om forfatterbesøk der forfatteren retter seg mot gutter/menn	10.000.- pr år.
Litteraturformidling gjennom skule og bibliotek	A	Skulene	Klassene har faste timer på biblioteket hver uke	Bruker rammetimer til denne undervisninga
Temakveldar for foreldre	A	Barnehagane, skulene, FAU		
Lyttevenner i skule og barnehage	A	Barnehagane, skulene	Igangsatt på Eiken skule	Internt, kun reisekostnader

Delmål 5: Auka fokus på utradisjonelle yrkesval for kvinner og menn:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Stimulera menn til å ta høgare utdanning - andel menn med høgare utdanning skal være lik landsgjennomsnittet	C	Skulene		
Fokus på behov for kompetanse innan matematikk og realfag	A	Skulene		
Gje gutar sommarjobb i helsevesen eller barnehage.	A	Barnehagane, Helse og sosial		
Vitjing på eldreheim av småskuleklassar (Norge rundt modell)	C	Skulane		
Stimulera fleire jenter til utradisjonelle yrkesval ved aktiv bruk av kvinnelege rollemodellar og hospitering på ein typisk mannsarbeidsplass	A	Skulane		
Stipend for gutar og jenter	B	Rådmannen		
Ungt entreprenørskap	C	Skulene		
Involvera rådgjevar/leiing på ungdomsskulen	A	Rådmannen		

Delmål 6: Auka kvinners deltaking i lokal- og regionalpolitikken				
Minst 40 % av representantane i kommunestyret bør vera kvinner:				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Opplæring av nominasjonskomitéane	A	Ordførar, rådmannen		
Facebookgruppe som stimulerer til kvinner i politikken		Ordførar		
Folkemøter og temakvelder med fokus på kvinners rett, plikt og moglegheiter til å delta	A	Ordførar, rådmannen		
Fokus på mediatrening og politikaropplæring	A	Ordførar, rådmannen		
Ungdomsråd med streng kjønnskvoltering (50/50)	A	Ordførar		
Vitjing av formannskapet på skulene	A	Ordførar		
Skapa politisk engasjement blant barn og unge (ungdomspolitikarar på fylkesnivå)	A	Ordførar		
Fokus på alderssamansetning, etnisitet og nedsett funksjonsevne	A	Ordførar		

Delmål 7: Trekke fleire kvinner inn i arealplanlegginga. Minst 20 % kvinneandel				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Folkemøter, bruk av «Checklistan» frå Sverige kan bidra til at fleire kvinner møter opp.	B	Plan- og drift		
Nærmiljøvandring, som innebærer at eit antal personar blir invitert til en førebudd gåtur gjennom eit område.	B	Plan- og drift		
Problemstilling blir lagt ut på heimesida.	B	Plan- og drift		
Få innspel frå skulelevar ved bruk av skuleprosjekt.	B	Plan og Drift		

Delmål 8: Friskliv i eit likestillingsperspektiv Best i Agder				
Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Det blir oppmoda til at frisklivssenteret blir brukt som ei plattform til å fremma likestillingsverdiane hos alle aktuelle lag og organisasjonar.	B	Helse og sosial		
For å stimulera arbeidet med å fremma likestillingsverdiar i lag og organisasjonar, kan det søkast om økonomisk støtte.	A	Rådmannen		
Arbeida for å få aktivitetar for alle med uansett kjønn, alder, etnisitet eller nedsett funksjonsevne.	B	Skulane/Helse og Sosial/Plan- og drift		

Tenestetilbod

Hovudmål for kommunens tenesteproduksjon:

Kommunen skal tilby og levera tenester av høg kvalitet tilpassa utviklinga i samfunnet, innanfor vedtekte økonomiske rammer. Kommunen skal ligga på gjennomsnittet av kommunegruppe 5 i forhold til KOSTRA (Kommunal Statlig Rapportering).

Delmål 1: Sjukefråværet skal ikkje vera høgare enn 6 % i året:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Aktiv oppfølging av sjukemeldte i tråd med IA avtalen	A	Rådmannen		
Fokus på arbeidsmiljøet, både det fysiske og psykiske	A	Rådmannen		
Årleg gjennomføring av arbeidsmiljøundersøking	A	Rådmannen		
HMS planen skal reviderast innan 2013	A	Rådmannen		
Tiltak for å få ned sjukefråvær blant kvinner- jmf gjeldande HMS-plan	A	Rådmannen/einingsleiarar		

Delmål 2: Hægebostad kommune skal ta i bruk ressursparande teknologi og bruka teknologi for å betra kvaliteten på tenesteproduksjonen:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Innan 2015 skal dei mest brukte skjema vere elektronisk tilgjengelige	A	Rådmannen		
Det skal innan 2015 ha blitt gjennomført 2 prosjekt i kommunen som har resultert i ressursinnsparing pga. innføring av ny teknologi	A	Rådmannen		
Vera oppdatert på dei siste versjonane av dei mest brukte datahandsamingssystem.	A	Rådmannen		
Det må gjennomførast nødvendig kompetansetiltak for å bruka eksisterande og ny teknologi.	B	Rådmannen		

Delmål 3: Kommunen skal levera likeverdige offentleg tjenester:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Det skal utarbeidast serviceerklæring for alle hovudtenesteområde for einingane innan 2015	A	Rådmannen		
Annankvart år skal det gjennomførast ekstern undersøking i ei av einingane med omsyn til kvalitet og tenesteproduksjon	A	Rådmannen		
Alle tenester skal så langt som mulig leverast etter søkjarens ynskje innanfor gjeldande lovar og forskrifter, serviceerklæringar og vedtak	A	Rådmannen		
Ved all planlegging skal ein ta omsyn til universell utforming	A	Plan og Drift		
Det skal gjennomførast brukarundersøking kvart år for minst ei av einingane i kommunen	A	Rådmannen		

Delmål 4: Kommunen skal kunne levere livsnødvendige basistjenester til innbyggerne i ein krisesituasjon:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Annankvart år skal det gjennomførast ROS (Risiko Og Sårbarhetsanalyser) analyser for kommunens tenesteområde og utarbeida risikodempande tiltak. Spesielt bør ein sørja for gode kommunikasjonsrutiner ved bortfall av straum- og mobilnett	A	Rådmannen		
Kommunen skal gjennomføra beredskapsøvingar kvart 2. år	A	Rådmannen		
Etablera rutinar for oppdatering av planverket for beredskap i tråd med forskrift om kommunal beredskapsplikt.	A	Plan- og drift		
Laga føresegner for korleis samfunnssikkerhet skal takast hand om i overordna arealplanlegging.	A	Plan- og drift		

Delmål 5: Folkehelse – kommunen skal stimulera til god folkehelse hos innbyggjarane i kommunen:

Tiltak	Prioritet	Ansvarleg eining	Status	Ressursbehov
Det skal arrangerast byttemarknad for friluftsutstyr 1 gong pr. år på kvar av skulene	C	Skulene		
Stimulera det frivillige organisasjonsliv, og gjennomføra ei årleg samling med folkehelse og frivillig arbeid som tema	B	Helse og sosial		
Tilrettelegga for uteaktiviteter med spesielt fokus på skule- og barnehage	A	Barnehagane, skulene		
I arealplanlegginga skal det leggest spesielt vekt på sikre samanhengande turstiar i nærområdet	B	Plan og Drift		
Etablera frivillighetsentral	A	Helse og sosial		
Utvikla kommunen som idretts- og friluftslivkommune i samarbeid med regionale myndigheiter	B	Plan og Drift		
Folkehelse har fokus i alt av kommunens arbeid; saksbehandling, planar, dokument og aktivitetar	B	Rådmannen/einingsleiarar		
Samarbeide med NAV for å inkludere og betre helse hjå alle grupper i samfunnet	B	Helse – og sosial		
Utarbeida helse og omsorgsplan med folkehelse og helsefremming som eige tema	A	Helse- og sosial		

Sist revidert 18.11.13